

Ermin ima umjetnu ruku kojom upravlja mislima: Bez sažaljenja, ovo je moja ruka

“Ne sažalijevajte me, ja imam ruku. Ovo je moja ruka i ja ću njom naučiti i pisati”, poruka je 19-godišnjeg Jajčanina Ermina Omerovića, kojemu je na Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu nedavno ugrađena umjetna ruka, tačnije biotička proteza kojom upravlja mislima.

Riječ je o jednom revolucionarnom poduhvatu i prvoj operaciji ove vrste obavljenoj u BiH, ali i cijelom regionu.

Biotička proteza Bebionic, čiji je proizvođač njemačka kompanija Otto Bock, radi na principu da preko senzora koji detektuju pokret mišića u pacijentovoj ruci, prima impuls ili uputu, odnosno informaciju iz mozga o željenom pokretu. Proteza ovaj input obrađuje, a zatim ga usmjerava na 337 mehaničkih dijelova unutar ove protetske ruke koji na kraju oponašaju prirodne ljudske pokrete.

Gubitak dijela tijela, ruke, noge, bez sumnje, za svakog čovjeka predstavlja vrlo težak i traumatičan proces. Koliko god bio jak, uporan i sposoban da se s tim nosi, u konačnici je svjestan da je to jedan veliki gubitak.

Ermin je sportista, fudbalski golman, u cvatu mladosti, s nepunih 19 godina izgubio je ruku, desnu. U firmi u kojoj je bio zaposlen, valjak na mašini povukao mu je ruku i smrskao ju. Bolno, čak i kad se samo pročita. Međutim, njegova snaga, energija, čini se i njegov sportski duh, sveukupan način na koji se nosi sa svojim gubitkom, najblaže rečeno je fascinantan.

Upoznajemo se, Ermin najnormalnije pruža svoju desnu ruku, na kojoj je proteza. Tek kad s njim počnete razgovarati počinje vam biti jasnije da je to proteza samo dok u nju gledate, a već kad skinete pogled tu se priča o protezi i završava, sve ostalo je ruka. Lijevom rukom uzima viljušku, a protetskom nož i počinje rezati pizzu, demonstrirajući nam pritom koliko mu ova proteza zaista olakšava njegov život.

Bez ikakvih problema s obje ruke koristi se i kompjuterom. Erminov stav je takav, on vam jednostavno ni u kom trenutku ne dozvoljava da ga sažalijevate.

“Četiri mjeseca bio sam invalid”

Na pitanje novinara AA kako se osjećao kada je prvi put stavio protezu, Ermin kaže da ju je najprije upoređivao sa svojom lijevom rukom misleći da je pogrešna veličina. Kaže kako mu se na prvu učinila mnogo većom.

“Zamislite, ja sam jednostavno zaboravio kako je izgledala moja desna ruka. Nemoguće je opisati osjećaj kada ponovo dobijete desnu ruku, mislim da nema riječi kojim bih mogao opisati tu sreću”, priča nam Ermin.

Zahvaljujući protezi, ponovo je u stanju obaviti sve svoje fizičke potrebe, kao i kućne poslove.

“U Jajcu je teren takav da nigdje ne možete pješke, tako da koristim bicikl. Sve što sam nekad mogao, mogu i sad. Jedini problem je i mnogo mi smeta to kada me ljudi pođu sažalijevati. Ja im želim pokazati da uvijek mogu više. Volim reći da sam ja čovjek s dodatnom opremom. Stoga, nemojte me sažalijevati, ja imam ruku, ovo što vidite je moja ruka”, kaže Ermin.

Proces učenja svih funkcija koje ima ova proteza je još u toku, trebao bi trajati oko pola godina, a Ermin sve to prati uz pomoć posebne aplikacije. Proteza inače ima 14 različitih grupa pokreta. I Ermin potvrđuje kako mnogo više funkcija proteze zna danas, u odnosu na period od prije dva mjeseca.

Nevjerovatno je koliko jaku volju i energiju ima ovaj momak. Kako kaže, umjetnom rukom želi naučiti i pisati.

“Imam želju da naučim pisati desnom rukom, želim pokazati ljudima da je to moguće. Povrijedili su me neki komentari na društvenim mrežama o tome kako je ovo sve laž, kako sve to nije moguće ovom protezom. Ja sam odlučan da naučim pisati desnom rukom”, podvlači Ermin, dodajući kako želi otići i na pecanje, i osjetiti taj onaj pravi trzaj prilikom zabacivanja.

Koliko je Erminu proteza olakšala život najbolje se možda razumije iz njegove rečenice kojom smo i zaključili naš razgovor, a on je poručio: “Bio sam četiri mjeseca invalid, sada sam ponovno čovjek.”

Djevojka Selma: Bilo je treme kada me prvi put uzeo za ruku

U pratnji Ermina tokom razgovora za AA bila je i njegova djevojka Selma Vereget. Upoznali su se mjesec nakon Erminove nesreće. Selma, koja mu je velika podrška, kaže kako joj nikada nije smetalo što je izgubio ruku.

“Nije mi to predstavljalo nikakav problem. Ok, nema ruku, ali ja sam njega zavoljela zbog toga što on jeste, a ne gledajući da li ima ili nema ruku”, govori Vereget, držeći Ermina pritom za njegovu desnu, umjetnu ruku.

Otkriva nam kako je bilo slučajeva, čak i od pojedinih članova njene porodice, koji su znali kazati “zašto si s njim, pa on nema ruku”. Selma ponavlja da joj to nije predstavljalo problem, jer, Ermin, kako kaže, “može sve što može i svaki drugi čovjek”.

“Sada kad je dobio protezu, puno je lakše i meni i njemu. Čak se desi da nekad, kroz priču, zaboravimo da je to proteza. Kažem mu da mi nešto doda. Čak više i ne koristimo riječ proteza, počeli smo koristiti riječ ruka”, ističe Selma.

Ponosna je na Ermina, prije svega, zbog činjenice što ima volju da nauči sve prednosti proteze. Kaže kako je bilo malo treme kada ju je prvi put uzeo za ruku. Mislila je da će je protezom jako stisnuti, kroz smijeh govori Selma.

– Omerović: Klinički centar radi ozbiljan posao

Šef Klinike za ortopediju i traumatologiju KCUS-a prof. dr Đemil Omerović bio je na čelu tima tokom operacije kojom je Erminu ugrađena biotička proteza, a on navodi kako je ovo rezultat jednog timskog i sistemskog rada, gdje je do izražaja došla struka, nauka, ali svakako i tehnologija.

“Imali smo sreću da jedan mladi život vratimo u kolosijek. Nama je velika čast što smo pomogli Erminu i što on danas može nastaviti jedan normalan život”, poručio je Omerović.

Dodaje kako je Ermin prije ugradnje proteze, podvrgnut operacionom zahvatu u okviru kojeg mu je dorađen amputacioni bataljak i prilagođen ovoj vrsti endoproteze.

“To je biotička proteza, to je nešto sasvim novo. Sve što Ermin zamisli, elektronskim putevima dolazi do realizacije. Otprilike se radi o nekih 14 grupa pokreta. Nije moguće sve funkcije koristiti odjednom, ali

obzirom da je Ermin veoma uporan i motiviran, mislim da će on premašiti sva naša očekivanja. On što je značajno naglasiti jeste da je rizik kod ove proteze sveden na minimum”, ističe Omerović.

Na pitanje da li i koliko u BiH ima još pacijenata koji čekaju na ovu vrstu operacije, odnosno da li se može očekivati da KCUS u skorijoj budućnosti postane regionalni centar za ovu vrstu operacija, Omerović poručuje kako Klinički centar radi ozbiljan posao, trudi se da mlade ljude educira na najbolji mogući način.

“Mislim da je Klinički centar otvorio put za dalje, ja bih volio da imamo što manje posla, što manje invalidnosti, ali naša dužnost je da budemo na usluzi tim ljudima. Već imamo jednu porodicu, kojoj će po istom principu biti ugrađena natkoljena proteza. Imamo također jednu 19-godišnju djevojku iz Tuzle, koja je preživjela saobraćajnu nesreću, amputirana joj je desna šaka. Naše opredjeljenje je da pomazemo svim ljudima kojima je to potrebno. Riječ pacijenata i njihove zahvale su naša najveća nagrada za sve nas koji strpljivo radimo i koji smo na usluzi pacijentima”, zaključio je Omerović.

– Revolucionarno je to što se ruka prilagođava čovjeku

Kada se govori o protezi Bebionic, ovdje je riječ o vještačkoj ili elektronskoj inteligenciji, koja se prvi put koristi na ovim prostorima, ističe Željka Mičić, direktorica kompanije Otto Bock Adria BiH.

Čovjek s ovom protezom može sinhronizovano raditi pokrete, pritom proteza uopće ne zaostaje za prirodnom rukom. Ona se puni, na baterije je, a izdrživost baterije zavisi od aktivnosti tokom dana. Ona se puni kao i svaki mobilni telefon.

“Prvi put u historiji je slučaj da se korisnik ne mora prilagođavati protezi, odnosno protetičkom pomagalu. U ovom slučaju, Ermin prilagođava protezu sebi, tako da proteza uči od Ermina pokrete, to je zaista revolucionarno”, pojasnila je Mičić. (AA)

60

SHARES

[_ Share on Facebook](#)

- [_ Tweet](#)

-
-

[Follow us](#)

- [_ Share](#)

- [_ Share](#)

- [_ Share](#)

- [_ Share](#)

- [_ Share](#)

Date: 29-09-2019